

der ligefrem Penge ved at foretage denne Adskillelse. Thi det er utvivlsomt, at udvikles Fagdygtigheden saavel for den ene Virksomhed som for den anden, vil baade Dommeren som saadan og Politimesteren hver paa sit Omraade kunne udrette langt mere Arbejde end den enkelte Mand, der skal gøre begge Gerninger. En Dommer og en Politimester ville saaledes paa hver sit Omraade kunne udrette mere Arbejde i Statens og Samfundets Tjeneste end den enkelte Mand, der baade skal have Dommer- og Politimyndighed. Følgelig vil man ved Besættelsen af Embeder kunne nøjes med et mindre Tal end det dobbelte af det, man ellers har haft.

Altsaa, Undladelsen af at gennemføre Grundlovens Krav er en Forbrydelse, fordi den ikke giver Dommerne den Uafhængighed, Grundloven kræver. Det er tillige en stor Skade for Udviklingen, fordi den ikke fremkalder den Faguddannelse i begge Retninger, som de paagældende ellers vilde faa. Og den er endelig et Pengetab derved, at man maa bruge flere Embedsmænd, end man ellers vilde. Men dertil kommer desuden som en overordentlig stor Anklage mod denne Undladelse, at den lægger en Hindring i Vejen for i Straffesager at komme bort fra det inkvisitoriske System, som vi nu maa anvende. At dette er saadan, er indlysende for alle. Og vi have kunnet læse i Rigsdagstidenden, at Ordføreren i Landstinget, den Mand, der har opdraget en stor Del af den nulevende yngre juridiske Slægt til de rette liberale Tanker og navnlig til at indse Fordelene ved en Adskillelse af Domsmyndighed og Forvaltningsmyndighed og ved Afskaffelse af Inkquisitionen, siger, at efter Lovforslaget vedbliver ganske vist den inkvisitoriske Fremgangsmaade at bestaa, det er en Nødvendighed, men det er ikke det sletteste, man kan have. Vi se med megen Beklagelse, at saadanne Betragtninger kunne gøres gældende, tilmed af den Mand, der har været en Talsmand for det modsatte. Det er en fjerde ulykkelig Følge af ikke at gennemføre Grundlovens Krav.

Hovedmangelen ved det foreliggende Lovforslag er altsaa, at Grundlovens Krav om Adskillelsen mellem Forvaltning og Domsmyndighed ikke er gennemført. Der er her ikke Tale om et Partispørgsmaal. Der er heller ikke Tale om et Retsspørgsmaal. Hvad der her er Tale om, er et rent og purt Albertispørgsmaal; denne Mangel havde Lovforslaget aldrig faaet, hvis Alberti ikke havde staaet derfor.

Naar den højtærede Minister vilde fritage dette Punkt for Forbryderpræget, hvilken Mening jeg ikke kan dele med ham, maa jeg paa den anden Side erkende, at det er med megen Glæde, jeg hørte Ministeren udtale Ord om, at hvis der kan naas en Overenskomst her, vil han med Tilfredshed modtage Ændringer desangaaende. Dette synes jeg skal være en Spørrø for os til at naa en Overenskomst paa dette det vigtigste af alle Punkter i den foreliggende Sag. Uden det vil en Retsreform, enten den bestaar af 10,000 eller 1,000 Paragraffer, være en usselig Vantrivning, der ikke fortjener Navn af Reform.

Den højtærede Minister nævnede derefter nogle andre Punkter, som jeg havde omtalt, da jeg ved den Lejlighed, som blev given os under Adressedebatten, udtalte mig om, hvad man kunde vente af det kommende Ministerium. Den højtærede Minister nævnede, hvad ogsaa det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds har omtalt, den Ret, der er given Regeringen til at nedsætte Kommissioner med dømmende Myndighed. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds lod skinne igennem, at han vilde være tilbøjelig til at gaa ind paa, at Kommissionerne udmeldtes af Landsretten. Det er meget godt, det har der været Tale om tidligere, og det er værd at overveje. Retten til at nedsætte Kommissioner forandrer helt Karakter, naar Udmeldelsen lægges i Landsrettens Haand. Her have vi imidlertid kun at tale om Kommissioner, som Lovforslaget forelægger os dem, og det er da ikke alene saaledes, at Justitsministeren kan udnævne Kommissioner med dømmende Myndighed, men det er tillige — og dette maa altid fremhæves, saa længe denne Tekst ligger for os — saaledes, at Justitsministeren ikke en Gang behøver at tage faste Dommere dertil. Han kan tage en hvilken som helst Person, blot denne har aflagt Retseksamen. Han kan tage den mest foragtede og uhæderlige og den mest fanatiske Partigænger til at være Dommer, blot han tilfredsstiller denne Fordring. Det er noget, Rigsdagen aldrig bør gaa ind paa og aldrig vilde være gaaet ind paa, hvis det ikke havde været under hin Mands Ledelse, denne Sag blev gennemført.

Naar den højtærede Minister her gjorde den Bemærkning, at det netop hang sammen med, at Lovforslaget bibeholdt Foreningen af dømmende og forvaltende Myndighed, maa jeg sige, at jeg egentlig ikke